

**ДОКЛАД
НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ НА “ХЕРТИ” АД
ЗА 2020 г.**

ОДИТЕН КОМИТЕТ

Съгласно Закона за независимия финансов одит всяко предприятие извършващо дейност от обществен интерес, следва да създаде Одитен комитет, който да подпомага процесите на финансово отчитане и вътрешен контрол.

На основание чл. 40 от Закона за независимия финансов одит с решение на Общото събрание на акционерите, “Херти” АД създаде своя Одитен комитет.

Комитетът функционира нормално, в съответствие с установените си функции и прерогативи.

СЪСТАВ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ

През септември 2017 г., на основание чл. 40 от Закона за независимия финансов одит, ръководството на компанията избра статута и състава на настоящия одитен комитет с тригодишен мандат.

Членовете на Одитния комитет включват:

Надя Юлиянова - председател;

Христо Дечев - член;

Георги Георгиев - член.

Това е трета последна година от настоящия мандат на Одитния комитет.

Ръководството на Херти взе решение да предложи на ОСА да продължи работа с настоящия Одитен комитет в непроменен състав и да гласува втори тригодишен мандат.

ПРОГРАМА НА РАБОТАТА НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ

Одитният комитет на “Херти” АД работи по одобрена годишна работна програма.

Основните функции на Одитния комитет в съответствие с разпоредбите на Закона за независимия финансов одит включват:

- Контрол на процеса на финансово отчитане и представяне на препоръки с цел гарантиране на неговата ефективност;
- Наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол;
- Наблюдение на ефективността на системата за управление на риска;
- Наблюдение на независимия финансов одит в предприятието.
- Да следи за промени и нови изисквания в законовата рамка, касаещи дейността на одитните комитети и да подсигури тяхното изпълнение.

Извън одобрената работна програма, аналогично на предходните периоди от мандата си, Одитния комитет изготви диагностика на финансовото състояние и рискове. Докладът е финализиран с конкретни препоръки към дружеството, които по преценка на Одитния комитет биха повлияли положително различни аспекти от дейността на "Херти" АД.

ДЕЙНОСТ

През настоящата година, в съответствие със законовите изисквания и одобрената работна програма, комитетът изпълни функциите си, прие доклада на външните одитори и финализира работата си по гореизложените задания.

Предвид изискванията на действашото законодателство и с оглед дейността на Одитния комитет на "Херти" АД през последната година, може да бъде направено следното обобщение относно финансовото отчитане, системите за вътрешен контрол, управление на риска и независимия финансов одит в предприятието:

- **Контрол на процесите по финансово отчитане в предприятието.**

Дружеството прилага за целите на отчетност по българското счетоводно законодателство Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приложими в Европейския Съюз. Ръководството изготвя всички финансови отчети, доклади за дейността и друга информация, регламентирани от наредбата за дейността на публичните дружества, допуснати до търговия на регулирания пазар на ценни книжа.

Одитният комитет потвърждава, че при изготвяне на настоящия годишен финансов отчет дружеството е представило вярно резултатите от дейността на предприятието за изминалния период и неговото състояние.

- **Наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол в предприятието.**

Важна отговорност на ръководството е да установи и поддържа непрекъснат вътрешен контрол. Вътрешните одитори и персоналът, изпълняващ сходни функции, допринасят за текущото наблюдение върху контрола на предприятието чрез отделни оценки.

В дружеството е внедрена интегрирана информационна система ERP, която позволява ефективното управление, документиране и отчитане на процесите, както и съпоставка на постигнатите резултати спрямо заложените в бюджета.

Разработена е система за въвеждане на информацията от производството в системата САП чрез използване на автоматични контролери.

- **Наблюдение на ефективността на системата за управление на риска.**

Отчитайки спецификата на дейността на дружеството са идентифицирани редица рискове към които фирмата има експозиция като:

- Валутен риск
- Ценови риск
- Лихвен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск

Подробно описание на рисковете на които е изложена компанията са представени в Годишния доклад за дейността на дружеството през 2019 г.

Анализът на рисковете показва, че мениджмънгът на компанията, както и експертите по звена и сектори вземат адекватни и навременни мерки с цел избягване / смекчаване на рисковата експозиция.

Обръща се голямо внимание върху събирамостта на вземанията, и минимизиране на произтичащите от потенциална забавена обращаемост рискове.

Контролът по събиране на вземанията се осъществява на различни нива – ръководство, търговски и финансови отдели. Регулярно се извършва инвентаризация на вземанията с писмени потвърждения на задълженията на клиентите. За нови клиенти се прилага работа с акредитиви или авансови плащания. Правят се проучвания за финансовата им стабилност. Сключена е застраховка на вземанията на рискови клиенти и пазари.

През януари 2020 г. беше проведена среща - преглед от ръководството, където дирекциите представиха своите отчети за изминалата година, целите за предстоящия период, съпоставка на планирани към реални резултати, както и стъпки за повишаване на системите за контрол и минимизиране на рисковете.

Анализирани са обстойно рисковете, промени в процесите, продуктите, качеството, причини за рекламиации.

Разгледани са резултатите от вътрешните одити, съответно възможни коригиращи действия, които следва да бъдат предприети.

Допълнителна индикация, за прозрачността на компанията, ефективността на системите за контрол и управление на риска, както и достоверността на отчетността са извършените през миналата година четири външни одита. Два от тях са инициирани от големи международни клиенти (Егермайстер Германия и Монин Франция) в следствие на които Херти е избран за доставчик. Други два са пре-сертифициращи одити по качество - като резултат сертификатите на системата по качество са преиздадени и запазват обхвата си.

Предвид извършените проверки и констатации може да бъде направен извод, че в дружеството успешно функционират системите за вътрешен контрол и за управление на риска, като същите отговарят и на нормативните изисквания.

Очевидно е, че особено през последните три години предприетите от ръководството на дружеството мерки са довели до значително снижаване общото равнище на финансовия рисков.

- Подобно на предишни години, Одитният комитет изготви анализ: диагностика на финансовото състояние и рискове.

Целта на диагностиката е да се идентифицират финансовите рискове както с оглед на динамичната външна среда, така и предвид вътрешните силни и слаби страни на дружеството и на тази основа ръководството да предприеме адекватни мерки за преодоляване на възможни негативни последици за растежа на бизнеса.

През предходните две години Одитния комитет проучи стратегията на финансиране на дейността компанията, свързаните с това рискове за финансовото здраве на дружеството. В анализа от минала година се акцентира върху заплахите от негативни въздействия на BREXIT като фактор, към които дейността на дружеството следва да се адаптира своевременно.

За целите на последния анализа беше използвана информация от одитирания счетоводен отчет за 2019г., както и от одитираните отчети за предходните четири години.

Някои от основните пунктове от диагностиката са както следва:

Постигнатият ръст на приходите през целия период средногодишно възлиза на 6.27 %. За реалния сектор на икономиката това е добро постижение, приблизително двукратно над ръста на БВП за страната. Само за последната отчетна година ръстът е 7.85 %.

Анализирани са и показателите, съществуващи растежа. Обърнато е внимание на фонд работна заплата и съответните начисления. По обективни причини ФРЗ също бележат ръст. Динамиката на възнагражденията е социално справедлива и се налага от дефицита на пазара на труда. При тези обстоятелства препоръката е за по- внимателен контрол върху производителността на труда. Още повече, че дружеството изпълнява сериозна инвестиционна програма.

Активите на дружеството растат средногодишно за периода с 3.99 %, което е положителен тренд. Настоящият анализ обръща внимание върху възвращаемостта на общите активи. Доколкото показателят е определящ за постигане на устойчив растеж, това е индикатор за необходимост от предефиниране на стратегията на растеж и насочване към по-висока ефективност на инвестиционната политика.

Динамиката на коефициента дълг / собствен капитал е положителна. Дружеството е постигнало положителна промяна през миналата година, но равнището на дълга остава високо. Отчетът за 2019 г. показва положителна промяна в стратегията на финансиране, но постигането на осезаеми резултати изисква продължителни усилия от страна на ръководството за подобряване на финансовото състояние на дружеството.

Благоприятната кредитна политика на банките е използвана от дружеството за финансиране на растежа на продажбите и активите при ниска цена на привлеченните средства, за което е показателно равнището на начислените лихви по дълга през периода 2016 – 2019 г.

С цел минимизиране на финансовите рискове, компанията следва да продължи уверено с търсене и прилагане на конкретна средносрочна стратегия за свиване на дълга и формиране на финансови буфери за успешно адаптиране към възможни стресове в бизнес средата.

Заключението от този анализ е, че е компанията изпълнява сериозна инвестиционна програма и постигнат добър ръст на активите. Предизвикателството пред дружеството през следващите години е да търси стимулиращи фактори с оглед устойчиво поддържане на създадените конкурентни предимства.

Публичност на дружеството:

Одигнният комитет провокира диалог по отношение на публичността на дружеството, състоянието на капиталовия пазар и бъдещето на компанията в този контекст.

Препоръки на Одитния комитет:

- Ръководството на дружеството да дискутира бъдещето на компанията като публично дружество;
- Обмисляне на мерки с реален ефект за повишаване на възвръщаемостта на инвестириания капитал;
- Приемане на стратегия за постигане на по-високо ниво на балансираност на растежа;
- Осигуряване на устойчивост в развитието на бизнеса на дружеството при разумна стратегия за финансиране
- Анализ на доходността на продажбите по продуктов и пазарен признак, както и приноса на различните свързани дружества с цел оптимизация Препоръката, посочена в анализа е да се повиши фокуса върху приходите с по-голяма доходност и марж;
- Разработване и внедряване на подходяща система за стимулиране на персонала при ясен механизъм за обвързване на трудовите възнаграждения с динамиката на производителността на труда;
- Мерки за подобряване и разнообразяване годишния отчет на компанията като формат и съдържание.

Това беше едно от заданията на Одитния комитет за изминалата година. Предложениета за допълнения и подобрения във формата на годишния отчет на Херти бяха направени след обстоен анализ на настоящия вариант на този така важен документ и идентифициране на потенциални пунктове за подобреие.

Бяха направени петнадесет предложения, касаещи формата на годишния отчет, които бяха приети от ръководството на компанията. Част от тях бяха имплементирани още в отчета за 2018 г. Други изискват повече време за изпълнение и някои от тях са отразени в този от последната година.

- Да се следи за промени и нови изисквания в законовата рамка, касаещи дейността на одитните комитети и да се подсигури тяхното изпълнение.

В изпълнение на изискванията към Одитния комитет, същият изготвя на годишна база доклад към Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори (КПНРО).

През настоящия месец отново по изискване на КПНРО се създаде изричен електронен адрес за кореспонденция, валиден за целия одитен комитет. Стъпката е с цел повишаване ефективността на комуникация между одитните комитети и КПНРО.

Одитният комитет следи непрекъснато променящото се законодателство, както и европейски директиви, имащи отношения към дейността на "Херти" АД.

През последните две години, член на Одитния комитет взема участие с семинарите, организирани от Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите, които дават изчерпателна информация относно новоприети закони, както и европейски директиви, касаещи отчетността и изискванията към дружеството.

- **Наблюдение на независимия финансов одит в предприятието.**

В съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Закона за независимия финансов одит, през юни 2017 г., ръководството на "Херти" АД избра "Свраков и Милев" ООД за регистриран одитор, който да извърши проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството и групата. На база ползотворната работа с одиторското дружество, същото беше преизбрано и назначено като законов одитор на "Херти" АД последователно през 2018 и 2019 години.

Изискваната от закона за независимия финансов одит (ЗФНО) декларация за независимост беше надлежно подписана от представляващите одиторското дружество, съответно лицата извършващи одита.

Също така, одиторите адресираха до акционерите на "Херти" АД законно изискуемата декларация съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа. Одиторското мнение е чисто, без забележки по оповестявания, съществени сделки, сделки със свързани лица и други.

През март 2020 г. на основание чл. 60, ал 1 от Закона за независимия финансов одит, одиторското дружество представи на Одитния комитет допълнителен доклад към издадения одиторски доклад върху индивидуалния годишен отчет на "Херти" АД. Съдържанието е съобразено с общите изисквания на европейския регламент. Освен законовите изисквания, съдържанието на този доклад отчита всички специфични особености на постия от одиторите ангажимент. Общийят рисък за изпълнение на този ангажимент беше определен като **Нормален**.

Одитният комитет напълно подкрепя горната класификация на риска. Одиторското дружество вече добре познава одитираната компания. Рискът допълнително се смекчава от обстоятелството, че бидейки известно публично предприятие, бизнеса на "Херти" АД е строго контролиран от регулативни органи. Това естествено изисква спазване на приложимото за тази цел законодателство.

Регистрираният одитор докладва по основните въпроси, свързани с изпълнението на одита. Същият информира, че корпоративното ръководство е оказало пълно съдействие при извършване на независимия финансов одит на годишните финансови отчети

(индивидуален и консолидиран) за 2019 г. Задълбочават се добрите работни отношения със собствениците и ръководствата на отделните дружества, финансовите мениджъри и главни счетоводители.

След изпълнение на одиторския план, Одиторите изготвиха заключителния меморандум. Преценката е, че всички рискови области са адекватно покрити с достатъчно и уместни доказателства. Счетено е, че не са налице такива доказателства, които да водят до недостоверно представяне над определената същественост.

Крайното заключение е, че следва да бъде издадено немодифицирано одиторско мнение.

Одитният комитет потвърждава, че независимият финансов одит за 2019 г. бе проведен и изгoten законосъобразно, при стриктно спазване на изискванията за независимия финансов одит на предприятиета, извършващи дейност от обществен интерес съгласно действащото законодателство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Наличните процедури за контрол, организация, планиране и отчетност са адекватни.

Счита се, че рисковете в "Херти" АД, както и на групово ниво са добре управлявани.

Независимостта на външните одитори не е засегната и одитът на дружеството за 2019 г. е извършен според законовата рамка.

Одитният комитет има отговорност по процедурата за подбор на регистриран одитор и препоръчва назначаването му.

В изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) и с оглед изградените плодотворни партньорски отношения, Одитният комитет препоръчва на ръководството на компанията да избере отново "Свраков и Милев" ООД за регистриран одитор на дружеството, който да извърши независимия финансов одит на "Херти" АД, както и на групово ниво за 2020 г.

Одитният комитет ще продължи своята работа по одобрената работна програма.

Надя Юлиянова
Председател на Одитния комитет

Април 2020 г.